



คู่มือปฏิบัติงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแซง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

คำนำ

ด้วยปัจจุบันสถานการณ์สาธารณสุขภัยยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเนื่องจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศโลกความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็วส่งผลให้ความเสียหายจากเหตุการณ์สาธารณสุขภัยมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ทั้งภัยที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติวาทภัย เช่น อุทกภัย ภัยแล้งภัยหนาวและภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัยอุบัติเหตุการรั่วไหลของสารเคมีอันตราย รวมทั้งสาธารณสุขภัยหรืออุบัติเหตุต่างๆที่เกิดขึ้น

การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการป้องกัน ช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณสุขภัยต่างๆที่เกิดขึ้นเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องมีความรู้ ทักษะ และความเข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติจึงจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

ดังนั้นคณะผู้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ได้รวบรวมเนื้อหาสาระ หน้าที่ ลักษณะงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัย จัดทำเป็นรูปเล่มไว้ เพื่อใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานตลอดจนการสร้าง ความเข้าใจและความร่วมมือต่างๆจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการปฏิบัติงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ ลักษณะ ขั้นตอนการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยได้ดียิ่งขึ้น

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัย
คณะกรรมการผู้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน

คำนำ	I
สารบัญ	II
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
นิยามคำศัพท์	๑
การจัดตั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	๒
สถานที่ตั้ง	๓
แนวทางปฏิบัติ	๓
การปฏิบัติในสถานการณ์ฉุกเฉิน	๕
การอพยพ	๘
กระบวนการ/ขั้นตอน/และระยะเวลาการบริการประชาชน	๑
งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง	๑
- ศูนย์ช่วยเหลือประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง	๑๑
- การแจ้งเหตุสาธารณภัยกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย/วาตภัย/อัคคีภัย)	๑๒
- การยื่นคำร้องทุกข์/ร้องเรียน ขอรับการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน	๑๓
- การขอสนับสนุนน้ำเพื่ออุปโภค-บริโภค	๑๔
ภาคผนวก	๑๕

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสถานการณ์สาธารณภัยของประเทศไทยทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและผลกระทบของมนุษย์ มีปัจจัยหลักมาจากสาเหตุหลายประการได้แก่สาเหตุที่เกิดจากธรรมชาติ เช่น อุทกภัยดินโคลนถล่มแผ่นดินไหว พายุฤดูร้อนมีความถี่และความรุนแรงมากขึ้นสาเหตุที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์เช่นการตัดไม้ทำลายป่าการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่จำกัดการขยายตัวของชุมชนเมืองและภาคอุตสาหกรรมที่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้สภาพภูมิอากาศของโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศแปรปรวน อากาศร้อนจัด และหนาวจัดหรือมีฝนตกปริมาณมากเป็นเวลานานส่งผลให้เกิดน้ำท่วมหนักและแผ่นดินถล่มซึ่งสาธารณภัยดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ตลอดจนสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนซึ่งมีหน้าที่ในการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่ผู้ประสบสาธารณภัย ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๗ (๔) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.ศ.๒๕๕๐ กำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยและให้ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้อำนวยการท้องถิ่น ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นของตนเอง งานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงถือเป็นภารกิจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั้งการปฏิบัติก่อนเกิดภัยการปฏิบัติขณะเกิดภัย การปฏิบัติหลังเกิดภัย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง มีขั้นตอนหรือกระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำหนดไว้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพสามารถลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากภัยพิบัติให้เหลือน้อยที่สุด
๔. เพื่อให้ประชาชนที่ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูได้อย่างทั่วถึงและทันท่วงที
๕. เพื่อบูรณาการระบบสั่งการในงานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีเอกภาพ
๖. เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการสาธารณภัยที่ดีและสอดคล้องกับวิถีวิถีการเกิดภัย

๓. นิยาม/คำศัพท์

การป้องกัน(Prevention) หมายถึงมาตรการและกิจกรรมต่างๆที่กำหนดขึ้นล่วงหน้าทั้งทางด้าน โครงสร้าง และที่มีใช้ด้านโครงสร้างเพื่อลดหรือควบคุมผลกระทบในทางลบจากสาธารณภัย

การลดผลกระทบ (Mitigation) หมายถึงกิจกรรมหรือวิธีการต่างๆ เพื่อหลีกเลี่ยงและลดผลกระทบทางตรงจากสาธารณภัย และยังหมายถึงการลดและป้องกันมิให้เกิดเหตุหรือลดโอกาสที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย

การเตรียมความพร้อม(Preparedness) หมายถึง มาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัยเพื่อเตรียมพร้อมการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินให้สามารถรับมือกับผลกระทบจากสาธารณภัยได้ ทันเหตุการณ์ และมีประสิทธิภาพ

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน(Emergency Management) หมายถึง การจัดตั้งองค์กรและการบริหารจัดการ ด้านต่างๆ เพื่อรับมือขอในการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมรับมือ การฟื้นฟูบูรณะ

การฟื้นฟูบูรณะ(Rehabilitation) หมายถึง การฟื้นฟูสภาพเพื่อให้สิ่งที่ถูกตัดหรือได้รับความเสียหายจากสาธารณภัยได้รับการช่วยเหลือ แก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิม รวมทั้งให้ผู้ประสบภัยดำรงชีวิตตามสภาพปกติได้โดยเร็ว

หน่วยงานของรัฐหมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐหมายความแต่ไม่หมายรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหมายถึง องค์กรการบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หมายถึง องค์กรการบริหารส่วนตำบล เทศบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่หมายรวมถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติหมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการจังหวัดหมายถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด

รองผู้อำนวยการจังหวัดหมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด

ผู้อำนวยการอำเภอ หมายถึง นายอำเภอ

ผู้อำนวยการท้องถิ่นหมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนตำบล, นายกเทศมนตรี

ผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่นหมายถึง ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เจ้าพนักงานหมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่างๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๔๐

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดหมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตอำเภอ และทำหน้าที่ช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นแห่งพื้นที่หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบล/เทศบาล และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นใน

๔. การจัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔.๑ องค์กรปฏิบัติ

๔.๑.๑ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรบริหารส่วนตำบลหนองแขงทำหน้าที่เป็นหน่วยงานของผู้อำนาจการท้องถิ่นและให้มีที่ทำการโดยให้ใช้ที่ทำการ/สำนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองแขงเป็นสำนักงานของผู้อำนาจการท้องถิ่น มีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองแขงเป็นผู้อำนาจการ และมีปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองแขงเป็นผู้ช่วยผู้อำนาจการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรเอกชนในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในและอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองแขงและเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่

๔.๑.๒ ภารกิจของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

(๑) อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

(๒) สนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกว้างไกลเคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ

(๓) ประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ที่ได้รับผิดชอบ รวมทั้งร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกชั้นตอน

๔.๒ โครงสร้างและหน้าที่ของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

๔.๒.๑ โครงสร้างกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง ประกอบด้วย ๕ ฝ่าย ได้แก่

(๑) ฝ่ายอำนาจการทำหน้าที่อำนาจการ ควบคุมกำกับดูแลในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งวางระบบการติดตามติดต่อสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับ และฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้การติดต่อเป็นไปอย่างรวดเร็วต่อเนื่องและเชื่อถือได้ตลอดเวลา

(๒) ฝ่ายแผนและโครงการ ทำหน้าที่ เกี่ยวกับงานการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การพัฒนาแผนงาน การพัฒนาเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกขั้นตอนงานติดตามประเมินผลงาน การฝึกซ้อมแผนฯ งานการจัดฝึกอบรมต่างๆ และงานการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ ทำหน้าที่ ติดตามสถานการณ์ รวบรวมข้อมูล ประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น วางมาตรการต่างๆ ในการป้องกันภัยมิให้เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแล้วให้ได้รับความเสียหายจัดระบบแจ้งเตือนภัยการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยงานการข่าวการรักษาความปลอดภัยและการปฏิบัติการจิตวิทยา

(๔) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ ทำหน้าที่สำรวจความเสียหาย และความต้องการด้านต่างๆจัดทำบัญชีข้อมูลผู้ประสบสาธารณภัย ประสานกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย เพื่อให้การสงเคราะห์คุณภาพชีวิตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ประสบสาธารณภัยดำเนินการฟื้นฟูบูรณะสิ่งสาธารณประโยชน์พร้อมทั้งซ่อมแซมที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมให้มากที่สุด

(๕) ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่ เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการแถลงข่าวข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเสียหายการให้ความช่วยเหลือให้แก่สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปได้ทราบ

๔.๓ การบรรจุกำลัง

๔.๓.๑ ในภาวะปกติ ใช้กำลังเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขงเป็นหลัก

๔.๓.๒ เมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้าควบคุมสถานการณ์ ปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่โดยเร็ว และรายงานให้ผู้อำนวยการอำเภอทราบทันที

๕. สถานที่ตั้ง

ตั้งอยู่ ณ อาคารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขงที่หมู่ที่๙ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ ๔๐๑๑๐ โทรศัพท์หมายเลข ๐๔๓๐๐๐๔๑๑

๖. แนวทางปฏิบัติ

เพื่อเตรียมการด้านทรัพยากรระบบการปฏิบัติการไว้รองรับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพหลักการปฏิบัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง หลักการปฏิบัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็น

เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เหมาะสมกับผลการประเมินความเสี่ยงและความล่อแหลมของพื้นที่รวมทั้งการ วาง
แนวทางการปฏิบัติการให้พร้อมเผชิญสาธารณภัยและดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ เพื่อให้เกิด
ความพร้อมในทุกด้านและทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
<p>๑. การป้องกันและลดผลกระทบ</p> <p>๑.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงและความล่อแหลมในเขตพื้นที่ - พิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัย และจากการ - จากข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆ - จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
<p>๑.๒ การเตรียมการด้านฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสาธารณภัย - พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสาธารณภัยระหว่างหน่วยงาน - ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถใช้งานได้ร่วมกัน - กระจายข้อมูลด้านสาธารณภัยไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติ
<p>๑.๓ การส่งเสริมให้ความรู้และสร้างความรู้ตระหนักด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์ให้มีบทบาทในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ปลุกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง - เผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน - เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติตัวในชีวิตประจำวันให้ปลอดภัย - พัฒนารูปแบบและเนื้อหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ - เข้าใจง่าย เหมาะสม เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มเป็นที่ - น่าสนใจ - ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายในการป้องกันและ - บรรเทาสาธารณภัยทั้งภาครัฐ เอกชน และอาสาสมัครเข้า - มามีส่วนร่วมในรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกับการป้องกัน - และบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ
<p>๑.๔ การเตรียมการป้องกันด้านโครงสร้างและเครื่องหมายสัญญาณแจ้งเตือนภัย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ - สร้างอาคารหรือสถานที่ เพื่อเป็นสถานที่หลบภัย - ที่การอพยพหนีภัยทำได้ยาก หรือพื้นที่หลบภัยที่เหมาะสม - ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางเพื่อใช้ในการอพยพ การส่ง - การนำเสบียงอาหาร น้ำดื่ม เมื่อเกิดภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
<p>๒. การเตรียมความพร้อม</p> <p>๒.๑ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือและจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินและแผนสำรองของหน่วยงาน และมีการฝึกซ้อมแผน - จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลักและสื่อสารสำรอง กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ - จัดเตรียมระบบการแจ้งเตือนภัยและส่งสัญญาณเตือนภัยแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบล่วงหน้า - จัดเตรียมเส้นทางอพยพและจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยสำหรับคนและสัตว์เลี้ยง - กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย รวมทั้งการควบคุมการจราจรและการสัญจรภายในเขตพื้นที่ - จัดระบบการดูแลสิ่งของบริจาคและการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย - จัดทำบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ
<p>๒.๒ ด้านบุคลากร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ประเมินความเสี่ยงและความอ่อนแอในพื้นที่ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัย และการวิเคราะห์จากข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆ - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย แยกตามประเภทของภัยต่างๆ
<p>๒.๓ ด้านเครื่องจักรกลยานพาหนะ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดเตรียมเครื่องจักรกลและยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นให้พร้อมใช้งานได้ทันเวลาที่ - จัดทำบัญชีจักรกลยานพาหนะวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ของหน่วยงานภาคีเครือข่าย - พัฒนาเครื่องจักรกลยานพาหนะวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ด้านสาธารณภัยให้ทันสมัย - จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับหมู่บ้านชุมชน - จัดเตรียมระบบเตือนภัย - จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำรอง/แหล่งพลังงานสำรอง

การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน วัตถุประสงค์

๑. เพื่อดำเนินการระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็วหรือลดความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้นโดยการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

๒. เพื่อรักษาชีวิต ทรัพย์สิน และสภาวะแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติ

หลักการปฏิบัติ

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชนอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขงหรือกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. กรณีเมื่อเกิดสาธารณภัย ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การแจ้งเหตุ	- ประชาชน /อาสาสมัคร /คณะกรรมการฯ ฝ่ายแจ้งเตือนแจ้งเหตุให้ประธานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน และผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้อำนวยการท้องถิ่นมอบหมายทราบ โดยทางวิทยุสื่อสาร /โทรศัพท์/LINE /Facebook โทรศัพท์หมายเลข ๐๔๓-๐๐๐๔๑๑
๒. การระงับเหตุ	- คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/อปพร./มิสเตอร์เตือนภัย/OTOS/อาสาสมัครต่างๆ เข้าระงับเหตุตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน
๓. การประสานหน่วยงานต่าง ๆ	- กรณีผู้บาดเจ็บให้ประสานสถานพยาบาลในพื้นที่/ -โทรศัพท์สายด่วน ๐๔๓-๐๐๐๔๑๑ - กรณีเกินศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชนในการระงับเหตุให้ประธานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน รายงานต่อผู้อำนวยการท้องถิ่น เพื่อขอความช่วยเหลือ

๒. กรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าระดับหมู่บ้าน /ชุมชน จะควบคุมได้

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ	- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง ออกคำสั่งจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ
๒. การเฝ้าระวัง ติดตามรับแจ้งเหตุ ๒๔ ชั่วโมง	- จัดเวรติดตามเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์
๓. แจ้งเตือนภัย	- แจ้งผู้ประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ - แจ้งผ่านสื่อต่างๆ - ออกประชาสัมพันธ์ตามระบบเสียงตามสาย/หอกระจายหมู่บ้าน
๔. การระงับเหตุ	- ผู้อำนวยการท้องถิ่นเข้าพื้นที่ และตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในที่เกิดเหตุ เพื่อเป็นจุดสั่งการพร้อมจัดบุคลากร เครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในการระงับเหตุ
๕. การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	- ปฏิบัติการค้นหา และช่วยเหลือผู้ประสบภัย - ประชุมพยาบาลผู้ประสบภัยที่เจ็บป่วย เพื่อส่งรักษาโรงพยาบาลต่อไป - จัดหาปัจจัยสี่ให้แก่ผู้ประสบภัย - ให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
๖. การรายงานสถานการณ์	- จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ เพื่อรายงานสถานการณ์ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบ จนกระทั่งสถานการณ์จะสิ้นสุดลง
๗. การประสานกับหน่วยงานต่างๆ	- กรณีต้องขอรับการสนับสนุนจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ อปท.ข้างเคียง ส่วนราชการต่างๆในพื้นที่/องค์กรสาธารณกุศล ภาคเอกชนกองอำนวยการหรือกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป

๓. กรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าระดับท้องถิ่นจะควบคุมได้

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การส่งต่อการควบคุมสถานการณ์ฯ	- กรณีสถานการณ์รุนแรงเกินกว่าศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขงจะรับสถานการณ์ได้ให้รายงานต่อผู้อำนวยการอำเภอ เพื่อส่งมอบการควบคุมสถานการณ์ต่อไป

การอพยพ

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ และสามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายให้เป็นไปอย่างมีระบบสามารถระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนนำไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการเคลื่อนย้ายส่วนราชการมาอยู่ในเขตปลอดภัยสามารถให้บริการประชาชนได้

หลักการปฏิบัติ

๑. การเตรียมการอพยพ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงจากสาธารณภัย	- ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง
๒. เตรียมการเกี่ยวกับการอพยพ	- ประชุมและสำรวจสถานที่ - สถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยง - เส้นทางหลักและสำรองสำหรับการอพยพ - ป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยป้ายบอกเส้นทางอพยพทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรอง - จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะที่จำเป็นต่อการอพยพ - จัดลำดับความสำคัญของการอพยพ โดยจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน - กำหนดจุดนัดหมายประจำหมู่บ้าน/ชุมชนและพื้นที่การอพยพ - จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัยที่สั้นและง่ายต่อการทำความเข้าใจ ให้ประชาชนได้ศึกษา
๓. จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินหรือหน่วยอพยพ	- ทบพวนและฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ
๔. จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน	- ประชุมหรือฝึกอบรม
๕. ทบพวนและฝึกซ้อมแผนระบบเตือนภัยและแผนอพยพ ประเมินเพื่อให้อาจประยุกต์ใช้ต่อไป	- ฝึกซ้อมแผนทั้งแบบปฏิบัติการบนโต๊ะ และแบบเหตุการณ์จริง

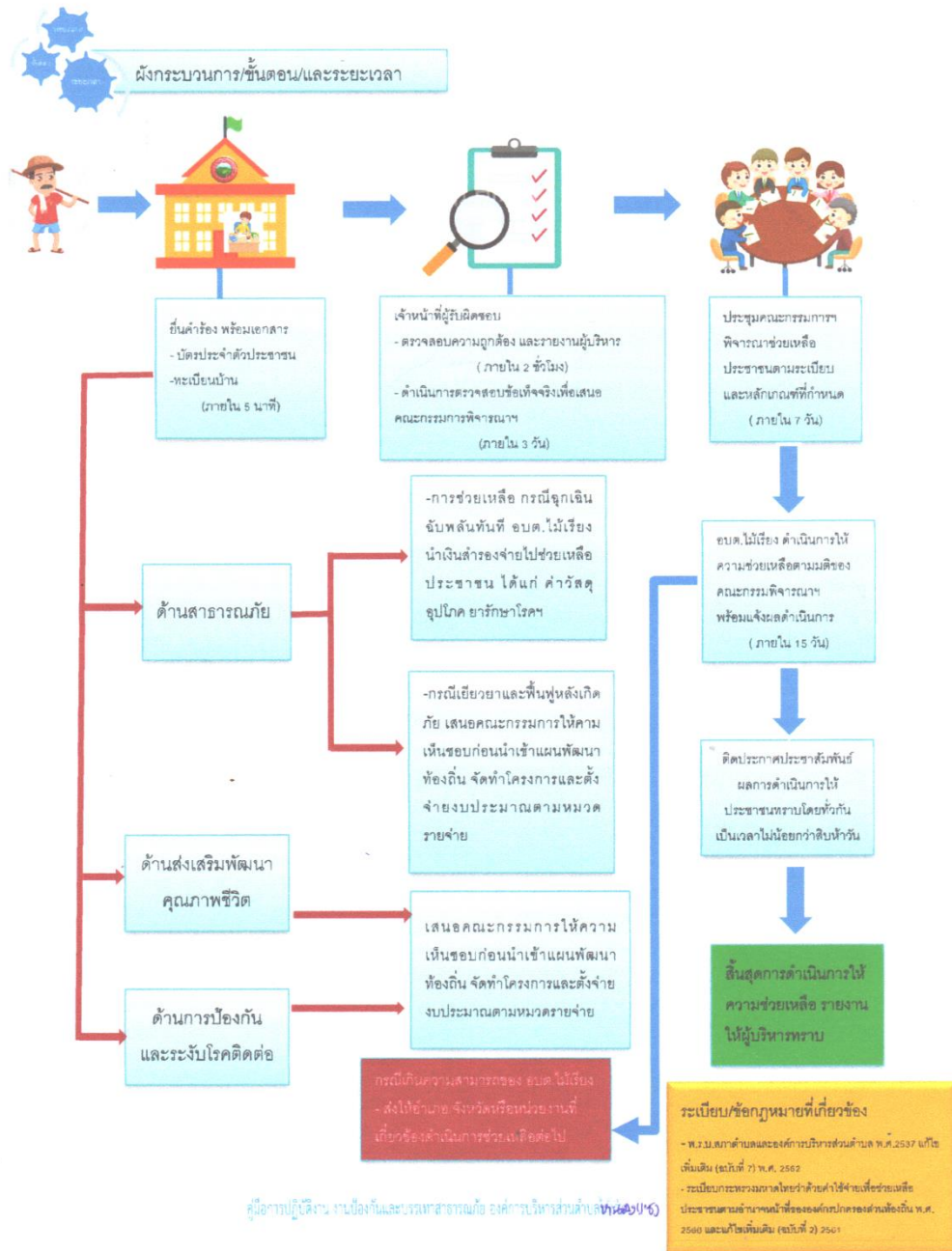
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๖. ตรวจสอบการทำงานระบบสื่อสาร	- ติดต่อกับผู้มีวิทยุสื่อสาร/หรือผู้มีโทรศัพท์ ในการแจ้งเตือนภัย - ฝึกซ้อมแผนอพยพ
๗. แจ้งประชาชนที่อาศัยและทำงานในพื้นที่ เสี่ยงภัยว่ามีความเสี่ยงต่อภัยประเภทใด อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย	- ประชุมหมู่บ้าน/ชุมชน
๒. การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการรักษาความปลอดภัย	
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. การจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย	- จัดเตรียมพื้นที่ที่เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพและสัตว์เลี้ยง - จัดเตรียมและดูแลความสะอาดของห้องน้ำ อาหาร น้ำดื่ม และสิ่งแวดลอมให้ถูกสุขลักษณะ - จัดเตรียมระบบสาธารณสุขบุคคลพื้นฐาน - จัดระเบียบพื้นที่อพยพโดยแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนส่วนเป็น กลุ่ม ครอบครัวหรือกลุ่มชุมชน - จัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนผู้อพยพ เพื่อเป็นการตรวจสอบ จำนวนผู้อพยพ - จัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับในกรณีพื้นที่ ไม่เพียงพอ
๒. การรักษาความปลอดภัย	- จัดระเบียบเวรยามทั้งในสถานที่อพยพและบ้านเรือนของ ผู้อพยพ
๓. การดำเนินการอพยพขณะเกิดภัย	
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. เรียกประชุมกองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน เมื่อได้รับ ข้อมูลแจ้งเตือนจากอำเภอ /หมู่บ้านข้อมูล เครื่องวัดปริมาณน้ำฝน /มิสเตอร์เตือนภัย	- เรียกประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง
๒. เตรียมความพร้อม /เตรียมพร้อมระบบเตือน ภัยทั้งหมด (สัญญาณเตือนภัย/วิทยุสื่อสาร มือถือ หรือระบบเตือนภัยที่มีอยู่ในท้องถิ่น	- เตรียมและตรวจสอบอุปกรณ์

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๓. ติดตามสถานการณ์จากทางราชการ สื่อมวลชนและอาสาสมัครเตือนภัย	- สั่งการในระหว่างการประชุมกองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง
๔. ตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นในพื้นที่ที่ประสบภัย	- จัดทำบัญชีรายชื่อผู้อพยพ - จัดทำบัญชีจำนวนและชนิดของสัตว์เลี้ยงที่จะอพยพ - ยานพาหนะ - อาหารที่สำรองไว้สำหรับคนและสัตว์เลี้ยง
๕. ตรวจสอบระบบเครือข่ายการเตือนภัย	- ตรวจสอบสัญญาณวิทยุสื่อสาร
๖. จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยรองรับผู้อพยพและ สัตว์เลี้ยง	- ประสานกับผู้ดูแลสถานที่
เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพ	
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. ออกประกาศเตือนภัยเพื่อการอพยพ	- ฝ่ายเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยและฝ่ายสื่อสารของ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน ออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพให้สัญญาณเตือนและ ประกาศอพยพ เช่น เสียงตามสาย วิทยุ หอกระจายข่าว โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียง/สัญลักษณ์ ที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัยประจำหมู่บ้าน/ชุมชน
๒. ส่งฝ่ายอพยพไปยังจุดนัดหมาย/จุดรวมพล เพื่อรับผู้อพยพหรือตามบ้านที่มีผู้ป่วย คนชรา เด็ก และสัตว์เลี้ยง	- การในระหว่างการประชุมกองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย
๓. การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนผู้อพยพ	- จัดเวรออกตรวจตราความเรียบร้อย
๔. การดำเนินการอพยพเมื่อภัยสิ้นสุด	
หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ
๑. ตรวจสอบพื้นที่ประสบภัย	- สำรวจความเสียหายของพื้นที่ประสบภัย
๒. ตรวจสอบสภาพถนนที่ใช้เป็นเส้นทางอพยพ	- ตรวจสอบสภาพถนนและยานพาหนะ
๓. แจ้งแนวทางการอพยพให้ประชาชนได้รับทราบ	- ประชุมผู้เกี่ยวข้อง
๔. ตรวจสอบความพร้อมของประชาชนในการอพยพ	- จัดการประชุมทำความเข้าใจกับผู้อพยพ
๕. ดำเนินการอพยพประชาชนกลับบ้านเรือน	- ชี้แจงในที่ประชุมและดำเนินการอพยพประชาชนกลับ

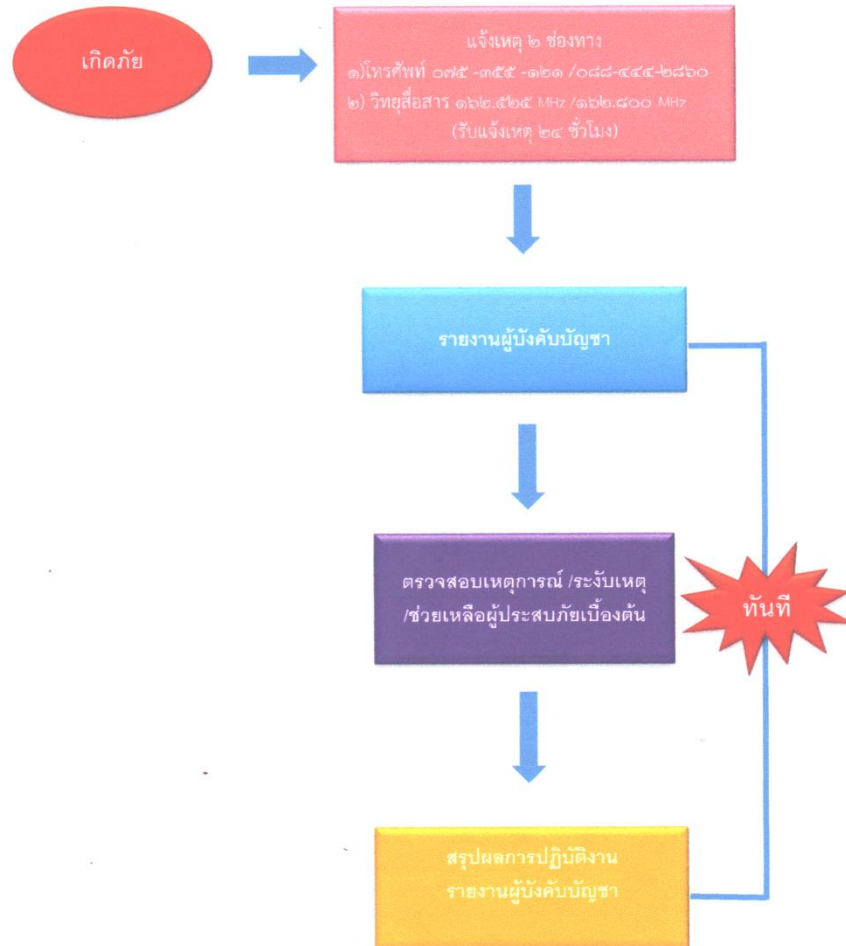
กระบวนการ/ขั้นตอน/และระยะเวลา

การบริการประชาชนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

๑. ศูนย์ช่วยเหลือประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

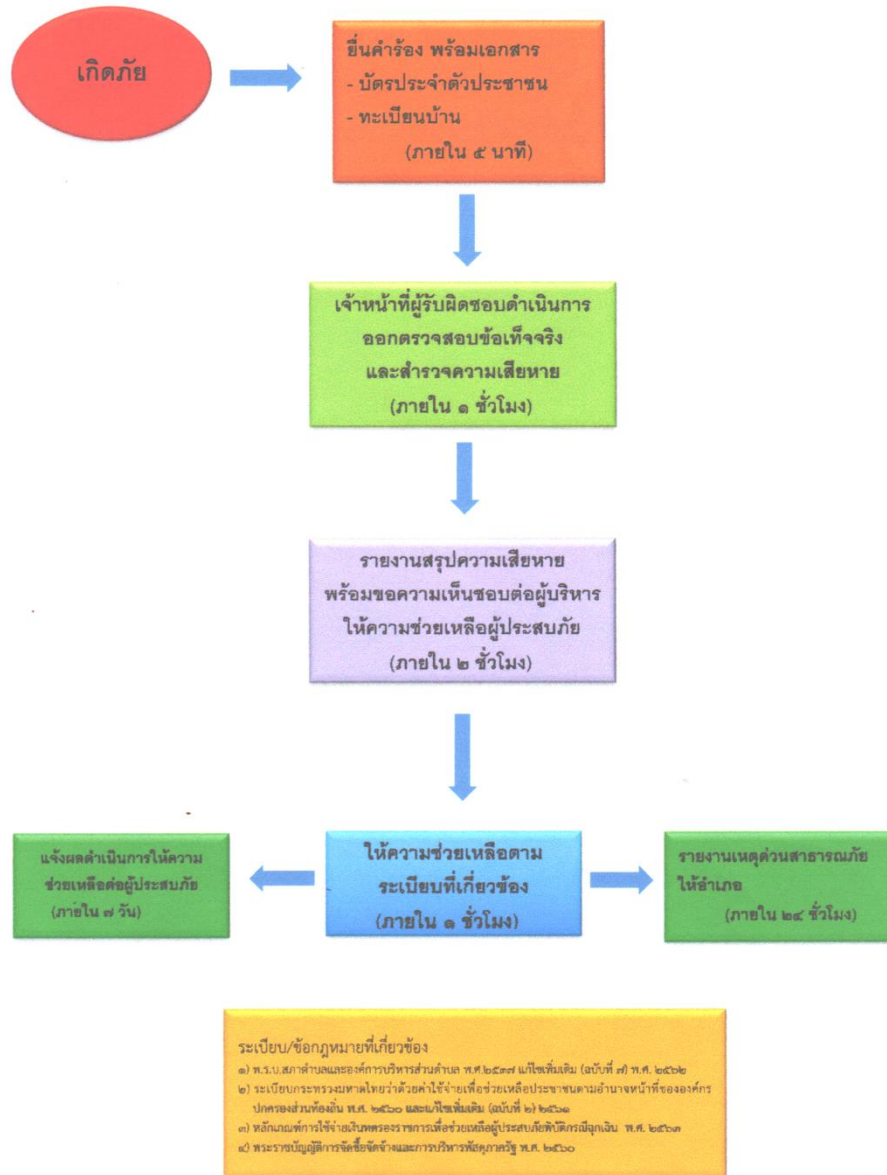


๒.การแจ้งเหตุสาธารณภัยกรณีฉุกเฉิน (อุทกภัย/วาตภัย/อัคคีภัย)



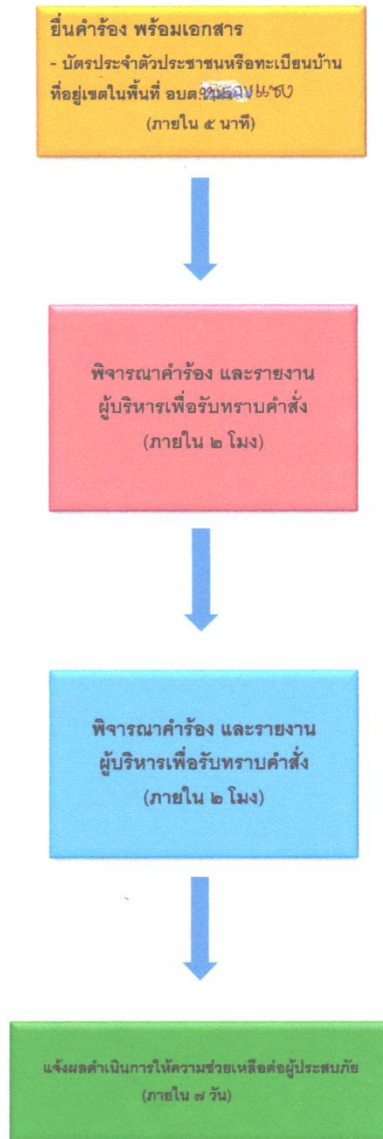
คู่มือการปฏิบัติงาน งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง

๓. การยื่นคำร้องทุกข์/ร้องเรียน ขอรับการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน (ไม่ผ่านคณะกรรมการฯ พิจารณาช่วยเหลือ)



คู่มือการปฏิบัติงาน งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบล **ทับละม่วง**

๔. การขอสันับสนุนน้ำเพื่ออุปโภค - บริโภค



คู่มือการปฏิบัติงาน งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง ๒๕๖๖

ภาคผนวก

แบบลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือของประชาชน
(กรณีร้องขอด้วยตนเอง)

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
หมายเลขประจำตัวประชาชน.....
บุคคลที่สามารถติดต่อได้ ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....สกุล.....โทรศัพท์.....
มีความประสงค์ขอให้ (หน่วยงาน).....ดำเนินช่วยเหลือ ดังนี้

๑. ประเภทช่วยเหลือ

- ๑.๑ ด้านสาธารณสุข (ระบุปัญหา/ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น).....
- ๑.๒ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต (ระบุปัญหา/ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น).....
- ๑.๓ ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ (ระบุปัญหา/ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น).....
- ๑.๔ ด้านอื่นๆ (ระบุปัญหา/ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น).....

๒. ข้าพเจ้าจึงขอความช่วยเหลือ (ระบุความต้องการ/สิ่งที่ขอความช่วยเหลือ)

.....
.....
.....

๓. ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาแล้ว จำนวน.....ฉบับ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

(ลงชื่อ).....เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ
(.....)

แบบลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือของประชาชน
(กรณีร้องขอด้วยผู้แทน)

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....
หมายเลขประจำตัวประชาชน.....
บุคคลที่สามารถติดต่อได้ ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....สกุล.....โทรศัพท์.....
มีความประสงค์ขอให้ (หน่วยงาน).....ดำเนินช่วยเหลือ..... ดังนี้

๑. ประเภทช่วยเหลือ

- ๑.๑ ด้านสาธารณสุข (ระบุปัญหา/ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น).....
- ๑.๒ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต (ระบุปัญหา/ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น).....
- ๑.๓ ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ (ระบุปัญหา/ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น).....
- ๑.๔ ด้านอื่นๆ (ระบุปัญหา/ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น).....

๒. ข้าพเจ้าจึงขอความช่วยเหลือ (ระบุความต้องการ/สิ่งที่ขอความช่วยเหลือ)

.....
.....
.....

๓. ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาแล้ว จำนวน.....ฉบับ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)ผู้ยื่นคำขอ
(.....)

(ลงชื่อ).....เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ
(.....)

